

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, НО НЕ ОТМЪЩАВАЙТЕ!

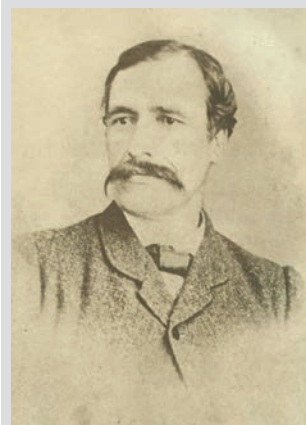
НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЙСКИ

Брой 10 • год. CI • 27 май 2022 г. • цена 1 лев

www.stdbg.org

Печатно издание: ISSN 1313-7611 • Онлайн издание: ISSN 2815-2638

Църковният
въпрос
в Софийско
през погледа
на в. Дунавски
лебед

На стр. 3

ПОЧИТ ПРЕД ДЕЛОТО НА СВЕТИТЕ БРАТЯ КИРИЛ И МЕТОДИЙ

Д-Р ВАНЯ ИВАНОВА

През Възраждането 11 май се утвърждава като важен ден от празничната система на българите. На този ден Българската православна църква почита паметта на Светите братя Кирил и Методий, които са канонизирани за светци и са едни от светите Седмочисленици.

След въвеждането на Григорианския календар през 1916 г. празникът се чества на 24 май по официалния държавен календар, а по църковния на 11 май. През 1968 г. Българската православна църква, въвежда т.нар. Новоюлиански календар, чрез който се премахва грешката на стария Юлиански календар. Така денят на Кирил и Методий се почита от църквата на 11 май. Но поради установената гражданска традиция светското, гражданското и държавно честване остава на 24 май.

Двамата братя са сред най-важните светци на Източната православна църква. Методий, със светско име Михаил и Кирил, със светско име Константин, произхождат от Солун, който по онова време е вторият по големина град във Византийската империя.

Константин отрано показва удивителни способности и наклонности към философията и поезията, заради което през 843 г. е изпратен от чичо си да учи в прочутата Магнаурска школа, в която получават образованието си синовете на византийската аристокрация. За Методий чичото съдейства да му бъде поверен държавен пост. Той е назначен за управител на административна област, населена предимно със славяни, недалеч от Солун. След десет години заминува за манастира Полихрон в планината Олимп, където отначало е приет за монах, а след това става негов игумен.

През 855 г. Константин-Кирил с помощта на брат си Методий **създават** в манастира Полихрон **азбуката, наречена глаголица**, отразяваща точно особеностите на славянския език, който те познават много добре от майка си. Тя е окончателно завършена през 862–863 г. и им служи за покръстването на славяните по поречието на река Брегалица.

През 863 г. императорът изпраща с мисия двамата братя във Великоморавия. Те отиват там по молба на моравския княз Ростислав, който иска да създаде църква и богослужение, чрез които да се противопостави на католическата експанзия на немските свещеници. По време на мисията двамата братя превеждат богословските книги на език, който още не е литературно изграден и в който липсват думи за редица религиозни, философски и културни понятия. Въпреки трудностите те

превеждат Евангелието, Златоустовата литургия, Служебника, съставен от молитви и четива за различните църковни служби, части от Псалтира и Требника. Кирил и Методий остават във Великоморавия около три години и половина. През 867 г. поради възникналите конфликти с немското духовенство отиват в Рим, за да защитят делото си пред папата.

На път за Вечния град двамата братя минават през Венеция. Там се провежда църковен събор, на който се поставя въпросът за разпространението на славянската писменост в Европа. Немските католически духовници, които поддържат триезичната догма, влизат в диспут с Кирил по въпроса за славянските книги, с надеждата да се забрани тяхното разпространение. Те го питат: „Човече, кажи ни, как тъй ти сега си създал книги за славяните и ги поучаваши? Тях не е изнамерил по-рано никой друг: нито апостолите, нито римският папа, нито Григорий Богослов, нито Йероним, нито Августин? Ние знаем само три езика, с които е

достойно да славим бога; еврейският, гръцкият и латинският“.

Той отговаря на опонентите си с думите: „Бог не изпраца ли дъжд еднакво на всички? Също тъй и слънцето не свети ли за всички? И не дишаме ли всички еднакво въздух? И как вие не се срамувате, като признавате само три езика и като повелявате всички други племена и народи да бъдат слепи и глухи?“

С цитати от апостолските книги и от псалтира Константин доказва, че Бог не е пожелал да го славят само на три езика, и защитава правото на славяните да пишат и да имат богослужение на родния си език. **Блестящата полемика на Кирил принуждава папа Адриан II да признае славянския език за богослужебен.** Той освещава преведените от двата братя книги, по негово разпореждане католическите епископи Формоза и Гаудерих посвещават учениците на Кирил и Методий и отслужват литургия на славянски език.

Продължава на 2-а стр.

ЧЕСТИТ 24 МАЙ!

Уважаеми тракийци,

24 май е Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост. На този ден се прекланяме пред делото на нашите първоучители и книжовници – Светите братя Кирил и Методий, канонизирани от църквата за светци и обявени от папата за покровители на Европа.

В историята на всеки народ има събития, които определят неговото място в човешката цивилизация. За нас като българи, това събитие е появата на кирилицата, която тръгва от България, за да покори целия славянски свят.

24 май е денят, в който всеки от нас си спомня за своите учители и за възторжените слова на Стоян Михайловски: „Върви, народе възродени, към светла бъднина върви, с книжовността, таз сила нова, съдбините си ти поднови“.

24 май е повод да поднесем своята признателност и уважение към преподавателите и към дейците на културата с дълбок поклон пред благородството на техния труд!

Днес, в преломния 21 век, нека си пожелаем повече от всякога да ценим и пазим своята идентичност, да уважаваме българското слово и национална култура, да не стихват жаждата за знания, мъдрост и духовно възвисяване, защото няма нищо по-силно от знанието!

Честит празник!

Кр. Преманов,
Председател на СТДБ

Председателят на СТДБ Кр. Преманов с тракийци в двора на българската църква в Одрин

Национален тракийски събор „Св. св. Константин и Елена“ в Одрин

На 22 май т.г. се състоя традиционният Национален тракийски събор „Св. св. Константин и Елена“ в еднотименната църква в Одрин. Тази година се навършват 14 години от освещаването на възстановената църква и 12 години от откриването на паметника на Екзарх Антим I, издигнат от СТДБ в двора на храма.

Продължава на 4-а стр.

Тракийци пред паметника на Антим I, в двора на българския храм „Св. св. Константин и Елена“ в Одрин

РУМЕН СТОЯНОВ – ЕДИН ЖИВОТ В СВЕЩЕНАТА ЩЕДРОТА-ПРАЗНОТА, МЕЖДУ ПАГУБНАТА СЛОВЕСНА ПРЕСИТА И ЦЕЛЕБНИЯ ГЛАД ЗА ДУМИ

ЛИЯНА ФЕРОЛИ

Толкова много неща са изписани за нашия забележителен, уникален, словоделец, „градинар“ на думите, преводач, поет, есеист, белетрист, публицист, мемоарист, изследовател и дългогодишен университетски преподавател у нас и в чужбина, чиито творби са публикувани в 20 страни, – Румен

Стоянов... Превел Маркес („Сто години самота“), Кортасар, Борхес, Карпентер, Алейсандр, Де Отеро, Песоа, Бандейра, Друммонд де Андраде, който е единственият българин, – почетен доктор на латиноамерикански университет (гр. Бразилия, 2012 г.).

Но и колко малко, въпреки това, знаем за човек е той. Вероятно е така, защото и самият той все още търси истинската

си същност, която най-много се разкрива в поезията му. Именно там се вижда как той се надмощава, налучква... Колко му е криво, загдето му е криво...

Как копнее за пълнозвучната разкошотия на красотата, за голямото величие на малките живини, утвърждаващи великолепието на живота. Как надмощава ненужни залисии, глупотевини със свещената щедрота

от простота, празнота, голота, бистрота... Как разковава времето от джунджурии, джиджявки, за да го усеща по-бодро, ведро, крепко, леко... Как живее разпнат между пагубната словесна пресита и целебния глад за думи.

Как той, който е широко известен в тесен кръг, се пита какво да стори, та повсеместните ни думи да се не хаят, износват, опошляват, а да носят бодрост, радост, изкажат им винаги да е първично свеж. Та повтаряните в непомерно изобилие, да не бъдат толкова омаломощени, изнурени, изнемогнали, повехнали, унили, чак безсмислени...

Затова често се пита, дали да се отдаде на блаженото безмълвничество, въпреки че покрусата пак ще бъде надвита и мълчаните думи отново ще възвърнат преснатостта си, пак ще излязат пречистени и обновени, почти целомъдрени, чак изначално действени. Защото бягството от тях не е решение. Пък и на плодородната нива винаги ъ е бил нужен словесен „тор“. А и Всетворецът все така ще изпитва и калява нравствените ни устои чрез безчетните си съблазни.

Затова големият наш мислител и творец почти е уверен, че ще продължава да е така многопосочен, чак разхвърлян, все така разноглед и разноух, спокоен, че винаги има кой да приключи отсъденото му. Че все така ще продължава, с преклонение-почуда пред Божиите промисли, мощ и благодат, да се радва и прехласва, да се увеличи устремено към светлината-виделина, не искайки да е извън тоя дивен свят, въздигащ напор-порив от земя към небе, шир и необят.

Та нали и човекът, както и най-малкият зелен кълн, се задъхва от нетърпение да расте, зеленее, пролетее, пролетува и ликува. Та нали така всички малки и големи живини хвалят Господа. („Порив“).

ПОЧИТ ПРЕД ДЕЛОТО НА СВЕТИТЕ БРАТЯ...

Продължение от 1-а стр.

Докато в Западна Европа властва триезичната догма и се говори и пише само на латински, двамата братя превеждат богослужебните книги на говоримия народен език.

Константин-Кирил Философ се разболява и умира в Рим на 14 февруари 869 г. Погребан е в криптата на базиликата „Сан Клементе“ („Св. Климент“). Методий се завръща във Велеград, столицата на Великоморавия. Там е избран за архиепископ и глава на местната църква. Като такъв той продължава своята проповедническа и просветна дейност сред западните славяни. В продължение на години той се бори с враждебността на немското католическо духовенство. По донос му е устроен позорен съдебен процес, който го осъжда на затвор. В тъмницата се разболява и след като излиза на свобода, умира на 6 април 885 г. Погребан е във Велеград.

Неговите ученици Наум, Климент, Константин, Ангеларий, Сава и Горазд успяват да се спасят от преследванията на немското духовенство и след като са прогонени от Великоморавия, намират радушен прием в България на княз Борис I (852–889). По това време далновидният български владетел след умело лавиране между Рим и

Константинопол, приема християнството от Константинопол, но не за да се подчини на тамошната патриаршия, а с цел извоюване на правото на самостоятелна българска църква. През 864–865 г. българският народ приема християнството като официална религия, което определя културно-историческото му развитие и до днес.

Княз Борис I налага християнството като официална религия, но осъзнава, че проповедите на чуждите духовници се извършват на неразбираем език за българи и славяни. Българският владетел се стреми посланията на новата религия да достигнат до всички покръстени, затова създадената славянска писменост намира благодатна почва в българската държава, която изпитва остра нужда от славянско богослужение. За да бъдат подготвени български книжовници княз Борис I изпраща много млади българи и сина си Симеон да се учат в Константинопол. През 886 г. той приема в столицата Плиска изгонените от Великоморавия ученици на светите братя Кирил и Методий. С тях изработва план за широка просветна и книжовна дейност и са създадени две книжовни школи – в столицата Плиска и в югозападните български земи с център Охрид. В тях българи се обучават на четмо и писмо, а обучението се води от проповедниците на народен език.

По-късно Климент Охридски създава кирилицата – азбука, кръстена на Константин-Кирил Философ. Тя се оказва по-практична от глаголицата и постепенно я измества. На нея днес разговарят повече от 300 милиона славяни.

Възникването на славянската писменост бележи огромна промяна не само в историческия живот на славяните, но и на цялата европейска цивилизация. От българските земи кирилицата разнася християнството надалеч – до Киевска Рус, а оттам до Москва и из цяла днешна Русия.

Кирил и Методий са едни от най-забележителните личности на европейското Средновековие. Създаването на нова азбука, пригодена за славянската реч, и възникването на нова, славянска книжнина с помощта на тази азбука е фундаментално постижение.

Съвсем основателно известният изследовател проф. Людмил Георгиев акцентира на това, че „българската общност е историческият субект на кирилицата и православие.“ Чрез тях тя е направила своя цивилизационен избор.

Дълбок поклон пред делото светите братя и техните ученици, чиято апостолска мисия даде на славянските народи светлината на словото чрез писменост на роден език!

ЦЪРКОВНИЯТ ВЪПРОС В СОФИЙСКО ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА В. ДУНАВСКИ ЛЕБЕД

ИЛИАН ЦЕНЕВ

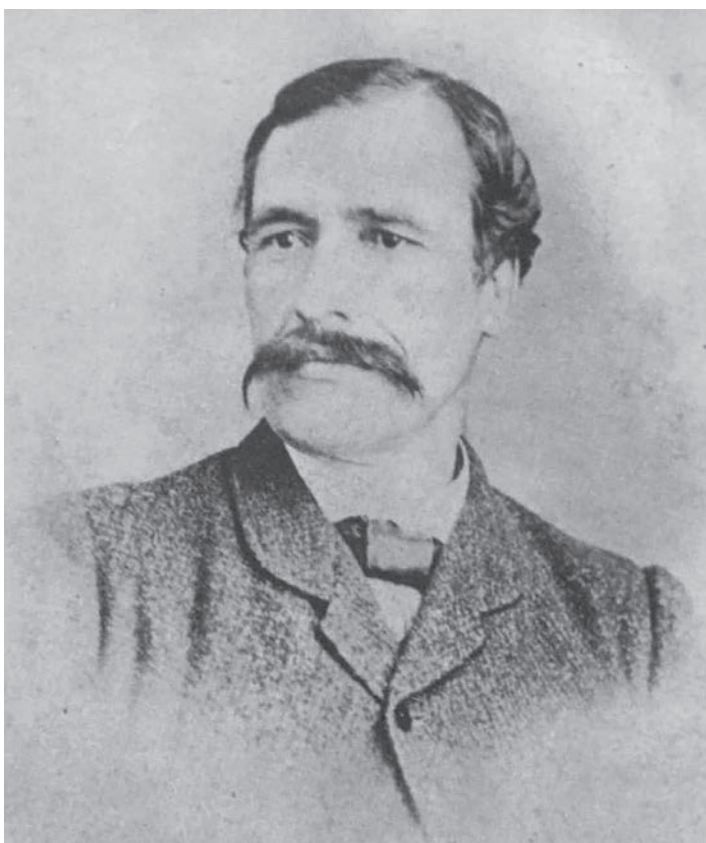
УВОД

„Дунавски лебед“ е български вестник печатан в „Княжеска сръбска книгопечатна в Белград“, с разрешението и съгласието на княз Милош Обренович (1780–1860). Вестникът излиза всяка седмица в Белград, а разпространението му става чрез австрийската поща – той се чете най-много от българската общност в Цариград, Сърбия, Румъния, Русия и Австрия и е изключително популярен за времето си. Негов създател и главен редактор е Георги Стойков Раковски, като вестникът се издава от „Уредничество Дунавски лебед“ от самия Раковски. Абонаментът е 2 царски жълтици. Той излиза малко повече от година с кратко прекъсване – от 1-ви до 48-ми брой (от 01. 09. 1860 г. до 28. 08. 1861 г.) и от 49-ти до 62-ри брой (06. 09. 1861 г. до 24. 12. 1861 г.). Първоначално вестникът излиза на български, но в брой 13-ти и 15-ти излизат първите статии на френски. От 7 януари 1861 година уводните страници на вестника са печатани и на френски, а от брой 21-ви заглавието се изписва и на френски „Le Cygne du Danube“. За тази цел Раковски наема за свои помощник Шарл Арен, учител по френски в Белградския лицей. Няколко месеца след издаване на вестника, има 410 абонати, а до края на издаването си са около 700, сред които принц Наполеон, братовчед на Наполеон III и Михаил Обренович.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Георги Стойков Раковски

Георги Стойков Раковски е роден 2 април 1821 година в Котел, под рождено име Съби Стойков Попович в семейството на търговеца Стойко Попович и Руска Мамарчева. Първите години на своето обучение Раковски прекарва в родния си град Котел, след което в периода 1834–1835 г. учи в Карлово при Райно Попович. В края на 1837 г. се записва в едно от най-добрите гръцки училища в Османската империя – „Великата народна школа“ в Куручешме. В него Раковски изучава география, история, астрономия, философия, гръцки, латински, френски, арабски и персийски език. Именно тук „патриархът на българската национална революция“ получава завидно за времето си образование, което ще му послужи за по – нататъшните му журналистически и публицистични начинания. През 1841 г. Раковски става частен учител по старогръцки и френски в Браила. В разгара на Кримската война (1854–1856), Раковски се заема с революционна дейност, но след неуспех на Русия във войната, той е принуден да напусне Османската империя. Установява се в Нови Сад, Австрия, където се сближава със сръбския журналист д-р Данило Медакович, който му помага да издаде „Българска дневница“. Вестникът е спрял поради антируската си насоченост през октомври 1857 г. През същата година, Раковски е изгонен от виенското правителство, преследван от османските власти, той се заселва първо във Влашко, а след това в Одеса, докато през март 1860 г. се установява в Белград, където ще започне и отпечатването на „Дунавски лебед“.

Дунавски лебед, брой 62.
Описание

Основните теми, които Раковски засяга в брой 62-ри на „Дунавски лебед“ са: политиката на Русия спрямо българите, борбата за независима църква и тази за независима светска просвета. Уводната статия на броя е на френски, която е в по-сдържан и умерен тон, сравнение с тази, която е на български език. Заглавието на вестника е написано освен на български и на френски, с което Раковски се стреми да го разпространи освен в Османската империя и в „Централна Европа“. Целта, която си е поставил Раковски е чрез вестника да направи българския въпрос достояние на европейската общественост, за да може да привлече Великите сили към каузата за освобождението на българите.

В първи страници на вестника, Раковски, изхождайки от „Житие и страдания грешного Софрония“, критикува руската политика спрямо българите. За него руската страна не е оценила помощта на българите срещу Османската империя във войните от 1828–1829 г. и 1853–1856 г. Раковски смята, че българите са изиграли основна роля, както за прехвърлянето на генерал Дибич-Задбалкански откъд Стара планина, така и при сраженията на руската армия срещу османците по време на Кримската война 1853–1856 г. Нещото, което Раковски изтъква като най-голяма „грешка“ на руската външна политика спрямо българите е, че „Русите откакто са почнали да се бият с турците, а особено откакто са почнали да ги надвиват и да минават войските им Дунав и Стара планина, всякога са подбуждали българите да вземат участие във военните им действия против турците с обещание, че ще ги освободят, но всякога е било противно т.е. русите са добивали по нещо от турците, а за българите нищо добро не е казано и не са поменувани в договорите с турците“.

Във вестника е публикувана дописка от „Татар Пазарджик от 24 ноември 1861 г.“, в която се засяга въпросът за светското образование. Авторът на дописката е останал анонимен, но в нея става ясно, че местният учител в най-голямата махала от четирите в града - Варушката, е бил с килийно образо-

вание, тъй като авторът съобщава, че той е знаел само Псалтир и Наустница – „Главният довод пред привържениците му бил, че църквата има нужда от хора, които знаят Псалтира и наустници да четат наизуст, а не от хора, които излизат от новоизмисленото учение (светското образование, И. Ц), което изпачкавало човека и, че човек, ако не знае (Псалтир и наустниците) не е човек на света“.

В дописката се споменава също, че учителят е имал подкрепа от някои еснафи в махалата, които не са могли да познаят неговото ниско образование, вероятно и те са били с килийно образование и не им е било потребно в училището да има светско образование. На края на дописката авторът благодари на своите граждани, които са разбрали, че светското образование е по-важно от килийното. Авторът отправя призив към „слабоумните братя“, които трябва да разберат важността на общото благо (светското образование) на общността.

Българо-гръцкият църковен конфликт е основна тема на две анонимни дописки. В първата дописка от 9 декември 1861 г. от Цариград става ясно, че през последните няколко седмици в Цариград обстановката около българо-гръцкия въпрос се е раздвижила. В дописката се критикуват българските първенци, които не са се ръководите от народните приказки, а от това, че решението на църковния въпрос е зависило от Патриарха. В текста се споменава и писмо, което е получено от Иларион Макариополски от Бурса, където е заточен заради Великденската акция. Иларион известява авторът на дописката, че е пътувал добре (преместването на Иларион от Кютахия в Бурса, ноември 1861 г.) и че местният митрополит го посрещнал с гостоприемство. Споменава се и друго

гръцки владици и мнозина попове, които са изпратили призив до Брюнони.

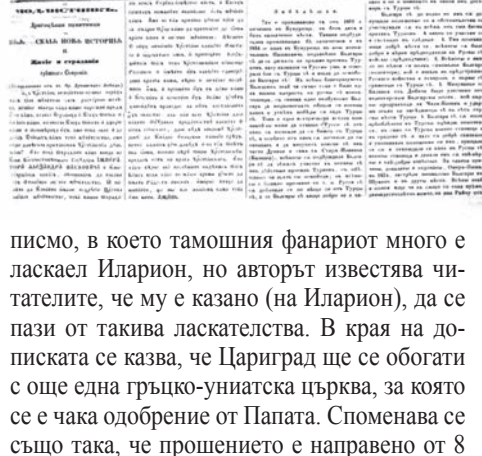
Втората дописка е от София (Средец) от 20 декември 1861 г. Авторът на тази дописка подробно описва събитията свързани с отстраняването на българския владика Дорчо/Доротей, който е назначен от Патриаршията. Още в началото авторът споменава, че не за първи път са публикувани материали за софийските българи и тяхната ненавист срещу Патриаршията. В дописката българите се противопоставят на владиката, след като е подстригал косата на местния поп Тошо, което предизвикало неистов гняв у българите, които се събрали пред тамошната църква „Св. Архангел“, с искане за отстраняване на владиката. Управителя на София, Ахмед Расим ефенди, според автора заповядал на войниците да разпръснат събралата се тълпа със сила, като няколко души са пострадали. На 9 декември отново пред църквата „Св. Архангел“, където няколко свещеника са отслужили Божията служба, произнасяйки имената на Иларион Макариополски и Авксентий Велешки. След службата местните жители затворили чаршията, а ключовете отнесли на управителя Ахмед Расим паша, с искане докато не бъде махнат владиката – ключовете да бъдат задържани в обществения дом. В края на дописката става ясно, че Високата порта се съгласява с искането на българите да бъде премахнат Доротей. В тази дописка, Раковски прави коментар, в който „приканва“ търновци да направят същото, което са направили и софиянци. Според Раковски, ако всички българите са постъпили по този начин българо-гръцкият църковен конфликт отдавна да е намерил своето решение.

Критичен анализ на дописка от Средец (София) 20 декември 1861 г.

След Великденската акция от 3 април 1860 г., в която българският епископ Иларион Макариополски не произнася името на Цариградския патриарх в празнична литургия по случай Великден. В следващите месеци постепенно българските епархии скъсват с Цариградската патриаршия и нейните владици. Такъв е случаят в дописката от 20 декември 1861 г. в София. Част от конфликтът, който е представен в дописката има своето начало. В София след Великденската акция през април 1860 г. настъпва масово недоволство срещу Цариградската патриаршия и назначения от нея владика Геден. Владиката застава на страната на софиянци, което ще му коства и поста. Привикан от Патриаршията в Цариград/Истанбул, Геден е отстранен, а на негово място е назначен българският врачански владика Дорчо/Доротей. Въпреки назначаването на българин за владика, населението в София се възпротивява за пореден път, тъй като той е назначен от Цариградската патриаршия.

Събитията, които са описани в дописката могат да бъдат приети за достоверни, тъй като през 1902 г. излиза книгата на Тодор Бурмов – „Българо-гръцката разпра“, в която Бурмов пише за тези събития в Софийската епархия – можем да приемем информацията за достоверна, тъй като както той, така и Раковски са съвременници на описаните събития в дописката от 20 декември 1861 г. Нещо, което прави силно впечатлени е, че Раковски се обръща в края на самата дописка към целия български народ, но по-специално към търновци с призив да последват примера на софиянци.

Продължава на 8-а стр.

ТРАКИЙЦИ ОТ СТАРА ЗАГОРА УЧАСТВАХА В НАЦИОНАЛНИЯ ТРАКИЙСКИ СЪБОР В ОДРИН

▪ Тракийци от Стара Загора с отец Чъкърк в Одрин, 6 май 2022

▪ Представители на ТД Одринска епопея в църквата „Св. вмчк. Георги“ в Одрин, 6 май 2022

▪ Представители на ТД Одринска епопея в Одрин, пред паметника на Екзарх Антим I, 6 май 2022

На 6 май тракийци от Стара Загора, водени от своя председател Цанко Атанасов, участваха в Националния Тракийски събор и в храмовия празник на църквата „Св. вмчк. Георги“ в Одрин.

Председателят на Тракийско дружество „Одринска епопея“ дари книгата на Петра Мечева „Тракия не ще забравим“ на семейство Чъкърк и на техния син Георги, както и на библиотеката

към храма.

В същия ден старозагорските тракийци посетиха църквата „Св. Св. Константин и Елена“ и поднесоха цветя пред паметника на Екзарх Антим I.

МАЙСКИ ДНИ НА КУЛТУРАТА „СЛИВЕНСКИ ОГНЬОВЕ“

На 3 май 2022 г. в Община Сливен, на площад „Хаджи Димитър“ се откриха тържествено майски дни на културата „Сливенски огньове“. По този повод на 10 май в местността Хамам баир започна тържество по повод 182-ата годишнина от рождението на Хаджи Димитър. Приветствие произ-

несе кмета на Общината г-н Стефан Радев.

Участие в дните на културата взеха всички пенсионерски клубове и ТД „Лазар Маджаров“ с фолклорна група „Тракия пее“. Часове наред Сливенският балкан беше огласяван от народна музика.

Национален тракийски събор...

Продължава от 1-а стр.

Съборът беше уважен от Борислав Димитров, генерален консул на България в Одрин, представители на българската дипломатическа мисия в града, Васил Вълчев, генерален консул на България в Истанбул, Радослава Кафеджийска, първи секретар в генералното консулство в Истанбул, Красимир Премянов, председател на СТДБ, заместник – председателите на ЦР на Съюза: Краснодар Беломорски и Михаил Вълв, членовете на Върховния комитет: Кирил Сарджев, член на ЦР на СТДБ и председател на ТД „Георги Сапунаров“ в Хасково, Цанко Атанасов, председател на ТД „Одринска епопея“, Ст. Загора, Стефан Колев, председател на ТД „Странджа“ в Бургас, член-кор. проф. Васил Проданов, директор на ТНИ, д-р Ваня Иванова, гл. редактор на вестник „Тракия“, Стефан Начев, главен секретар на Съюза, Румен Янков, Светла Пълева, тракийци от София, Бургас, Ямбол, Стара Загора, Хасково, Пловдив, Любимец и др.

За съжаление, тази година БПЦ не изпрати свой представител, а литургията, водена на неразбираем за българите език

от гръцки свещеници, предизвика смесени чувства сред участниците в събора. Мнозинството предпочете двора на българския храм, който се оказа тесен да побере представителите на тракийци – над 500 души, дошли да почетат храмовия празник, да присъстват на празнична литургия, водена от български свещеници и да отдадат почит пред паметника на екзарх Антим I.

Председателят на СТДБ Кр. Премянов поздрави присъстващите с празника и за пореден път акцентира на значимостта на събора както за тракийци, така и за цялата българска нация. Той подчерта, че традициите, които тракийските българи съхраняват и почитат, са важни за запазването на православието и българския национален дух в този край. Той изрази благодарността си към присъстващите, дошли да засвидетелстват своята почит към българската светиня в Одрин.

Тракийци положили цветя пред паметника на екзарх Антим I и за кой ли път с присъствието си в двора на българския храм в Турция, напомниха на българските управляващи и на БПЦ, че историята им на православно християнство е изстрадана. А нейните послания, свързани с вековната борба за свобода, достойнство и самостоятелност, трябва да се отстояват и днес.

▪ Тракийци пред паметника на Антим I, в двора на българския храм „Св. св. Константин и Елена“ в Одрин

Изложбата „125 години организирано тракийско движение в България“ гостува в Пловдив

На 11 май, в деня на светите равноапостоли Кирил и Методий, в Музейния център за съвременна история в Пловдив бе открита изложба „125 години организирано тракийско движение в България“.

Експозицията е подготвена от Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт и представя историята на организираното тракийско движение от създаването на дружество „Странджа“ през 1896 г. до днес.

В хронологичен ред изложбата проследява основните процеси и събития в легалната и въоръжена борба на тракий-

ските българи за национално освобождение и обединение, за защита на техните човешки, социални и имуществени права, за опазване и популяризиране на културно-историческото наследство и традиции.

Възкресени са образите на най-видните фигури в тракийското движение, заели достойно място в българската история и народната памет. За създаването на експозицията са използвани архивни материали, книги, албуми, периодични издания от епохата и електронни ресурси.

Изложбата беше открита от председателя на Съюза на тракийските дружества в България

Красимир Премянов. Експонатите и свързаната с тях история представи проф. Светлозар Елдъров от Института по балканистика с център по тракология при БАН и член на ТНИ.

На откриването присъстваха д-р Стефан Шивачев, директор на Музейния център, доц. Георги Йорданов, председател на пловдивското тракийско дружество, членовете на ВК на СТДБ: посланик Илко Шивачев, д-р Вана Стоянова, Мария Божкова, представители на ТНИ, тракийци и граждани на Пловдив.

ТВОРЧЕСКА ВЕЧЕР НА ПАНКО АНЧЕВ В ЛИТЕРАТУРЕН САЛОН „ТРАКИЯ“

ИСКРА ЧЕРНЕВА

Със съдействието на СТДБ и издателство „Захарий Стоянов“ в литературния салон на ул. „Стефан Караджа“ 7А в столицата бяха представени книгите на Панко Анчев от поредицата „Дълг и чест“, посветени на Паисий Хилендарски, Пенчо Славейков и Йордан Йовков. Панко Анчев е литературен критик, публицист и журналист, дългогодишен редак-

тор на издателство „Георги Бакалов“. Автор е на над 30 книги за изтъкнати майстори на перото, оставили трайна следа в историята на българската литература, сред които Георги Сава Раковски, Захари Стоянов, Цветан Стоянов, Иван Вазов, Емилиян Станев, Тончо Жечев, Антон Дончев.

Сред гостите бяха председателят на СТДБ Красимир Премянов, Стоян Райчевски, поетите Петър Андасаров и Атанас Звез-

динов, Мая Вапцарова, Евгени Кирилов, Румен Сербезов, тракийци.

В словото си при откриването на вечерта акад. Иван Гранитски наблегна на умението на Панко Анчев да изгради у съвременната публика възприятия, разкриващи малко познати и не дотам проучени подробности от живота и дейността на големите имена на Възрожденската ни епоха и българския дух. В този смисъл

дар. Същият любопитен поглед откриваме и в книгите за Йордан Йовков и Пенчо Славейков, чието творчество е представено през един дълбок анализ на духа на епохата, в която те създават богатото си творчество.

Председателят на СТДБ Красимир Премянов насочи вниманието на публиката към огромната роля на поредицата „Дълг и чест“ и специално на книгите на Панко Анчев като мост към

съвременните поколения за зараждането им с толкова необходимата в днешно време патриотична енергия.

Поздравления поднесе и поетът Петър Андасаров.

Панко Анчев благодари за изразеното внимание към творчеството му и сподели, че в трудовете си се стреми да отрази миналото преди всичко като процес, през който минава смяната не само на различни поколения, но и на идеи. Той раздаде много автографи.

Книгите могат да бъдат закупени в книжарницата на издателство „Захарий Стоянов“ на ул. „Стефан Караджа“ 7А в столицата.

неговите трудове носят нови познания за колосите на мисълта и културата ни, особено в трите му книги, показани пред стολичани и тракийци. Знаков в този смисъл е трудът за Паисий. Приносът му за написването на „История Славяноболгарская“ е безусловен, но тя не би могла да достигне до нас без труда на всички монаси от Хилен-

ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА

КМЕТСТВО СТАРОЗАГОРСКИ БАНИ

СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ

ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО „ОДРИНСКА ЕПОПЕЯ” – СТАРА ЗАГОРА

СТАТУТ

НА

НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ФОЛКЛОРЕН СЪБОР „БОГОРОДИЧНА СЪПКА”

СТАРОЗАГОРСКИ БАНИ ` 2022

Националният тракийски фолклорен събор „Богородична съпка“ се провежда с подкрепата на Общество за фолклор, РЕКИЦ „Читалища“ Стара Загора, ОФА „Загоре“

ДАТА НА ПРОВЕЖДАНЕ:

27 и 28 август 2022 г. (събота и неделя). При проявен интерес от страна на участниците в събора (изпълнители и художествени ръководители) домакините имат готовност да организират на 26 август (петък) дискуссионен форум и творческа работилница „Фолклорът в съвременността“ с утвърдени експерти в тази област.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ:

Старозагорски бани – национален културен, курортен и балнеолечебен туристически обект, намиращ се на 15 километра северозападно от гр.Стара Загора, в полите на Средна гора.

ЦЕЛИ:

Съхраняване на българските народни традиции и обичаи – извор на непреходната сила на българския корен и дух, носещ посланията на националната ни култура.

Популяризиране на природния феномен „Богородична съпка“ и богатото културно-историческо наследство в района на Старозагорските бани.

УСЛОВИЯ ЗА УЧАСТИЕ:

В събора вземат участие:

- групи, представящи народни традиции и обичаи – един обичай в рамките на 10 минути.
- певчески и инструментални групи, изпълняващи изворен фолклор – до две произведения с обща продължителност до 8 минути.
- фолклорни танцови групи и ансамбли, клубове представящи изворен фолклор – програма в рамките на 8 минути.
- индивидуални изпълнители на народно творчество (до двама от колектив) – до 5 мин. за всеки индивидуален изпълнител.
- детски фолклорни, танцови, инструментални и певчески колективи – с обща продължителност до 8 мин.

Детските формации и индивидуални участници се явяват пред журито на 27 и 28 август само на I сцена. Тяхното участие започва и двата дни от 13.00 часа. Паралелно с тях, на II сцена, се явяват останалите участници в програмата.

Ще се съблюдава изпълненията да не надвишават посоченото в регламента времетраене. Организаторите си запазват правото за промени на времетраенето на изяви, в зависимост от броя на заявките за участие.

Организаторите изготвят програма на събора, в която се посочват по дата и час всички участия на състави и изпълнители, подали предварителна заявка до посочения срок (31.07.2022 г.), като определят сцените и часа на явяване.

При пристигането си в деня на събора – 27 или 28 август – участниците са длъжни да съобщат за пристигането си на отговорниците на съответните сцени, а 30 минути преди обявения в програмата час на явяване, същите трябва да се явят на съответната сцена. Всички коменданти и организатори на събора носят отличителни баджове.

При евентуално пропускане на реда на явяване от страна на участниците, същите ще се явят или във време, определено им от съответния отговорник на сцената, или в края на предварително обявената програма.

Програмата ще бъде публикувана на официалния сайт на Община Стара Загора, Facebook страницата на Отдел Култура – „Култура и Туризм към Община Стара Загора“ и изпратена на участниците по посочен от тях e-mail или по пощата.

РЕД НА ПРОВЕЖДАНЕ:

27 август

- 09.00 ч. – Програма на участващите изпълнители на I и II сцена
- 11.00 ч. – Официално откриване на събора – I сцена
- 11.30 ч. – Програма на участващите изпълнители на I и II сцена
- 13.00 ч. – Детски изпълнители (I сцена)
- 19.00 ч. – Празничен концерт
- 21.00 ч. – „Огнената магия на нестинарския танц“

28 август

- 09.00 ч. – Програма на участващите изпълнители на I и II сцена
- 13.00 ч. – Детски изпълнители (I сцена)
- 17.00 ч. – „Хоро се вие“ – празнично веселие

Сцените за провеждане на събора са разположени в централните паркове на Старозагорските бани.

Всички изпълнители получават сувенир от събора и грамота за участие.

Журито присъжда на отличилите се колективи и индивидуални участници – деца и възрастни – плакет и диплом за принос в съхраняване и популяризиране на традиционната ни култура.

На най-добре представилите се в различните възрасти се присъждат специални награди.

За гостите и участниците на събора се организират:

- С годините създадената от домакините атракция „Селски двор“ се утвърди като самостоятелна сцена, където гостуващите формации могат да представят извън конкурсната част характерни за региона си ритуали и обичаи. Естествената среда, възможността за приготвяне на изкушаващи кулинарни вкусотии и лакомства и кръшните български хора превърнаха мястото в един от най-колоритни кътове на събора.
- Детски пленер „Майсторете ръчички, за радост на всички“
- Демонстрация с дегустация на „Бабини рецепти“
- Изложение на български традиционни ястия
- Народни игри за деца и възрастни.
- Детско ателие „Пъстра керамика“ – рисувани проекти за съдове
- Изложба-базар „Занаятчийска чаршия“
- Демонстрация и изучаване на фолклорни танци и др.
- „Костюмът от нас, фотото от Вас“ – атрактивен кът за снимки
- Викторина с награди – щанд на Туристически информационен център
- Безплатно организирано посещение на природния феномен „Богородична съпка“

Разноските за пътуване, храна и нощувки са за сметка на участниците. Същите могат да ползват наличната хотелска база на Старозагорските бани.

1. Хотел „Извор“ **** – тел. 04111 22 14, 0888 892 072
2. Хотел „Калиста“ **** – тел. 04111 29 80, 0884 44 82 89
3. Хотел „Армира“ **** – тел. 04111/22 23, 899 171 617
4. Семеен хотел „Люляк“ **** – тел. 0888 985 473
5. Семеен хотел „Щастливците“ **** – тел. 0888 963 665
6. Хотел „Гроди“ ** – тел. 04111/23 33, 0889 534 731
7. Почивна станция „Марица Изток“ ** – тел. 04111 23 13; 0886 611 146
8. Хотел „Тирон“ ** – 0889 309 390
9. Почивна станция „Августа Траяна“ * – тел. 0884 355 144
10. Хотел „Латинка“ * – тел. 04111 /22 86; 0888 947 964
11. Хотел „Загоре“ * – тел. 04111/23 19; 0878 104 393
12. Хотел „Родопи“ * – тел. 0889 269 134
13. Хотел „Тишина“ * – тел. 0899 823 895

Заявки за участие в събора се приемат до 31.07.2022 г.!

Предвид непредвидимата ситуация с COVID-19 в страна-

та, организаторите на събора запазват правото си да променят или отлагат събития в зависимост от противоепидемичните мерки, въведени от Министерство на здравеопазването към дадения момент!

ЗАЯВКИ И ИНФОРМАЦИЯ:

Община Стара Загора
бул. „Цар Симеон Велики“ №107
Отдел „Култура“

тел. 042/614 861; 614 863; 251 009; 251 107;
0887/ 77 69 95; 0887/77 73 89 bogorodichna_stapka@abv.bg

Кметство Старозагорски бани
тел. 04111/ 22 60; 0885/ 901211 и 0889/ 119209 – г-н Станчо Станев, кмет на Старозагорски бани.

Тракийско дружество „Одринска епопея“ Стара Загора
Ул. „Ген. Столетов“ №30 Стара Загора
тел. 042/ 630 093, 0878/ 615 902; 0878/ 615 904

СТАРОЗАГОРСКИ БАНИ И МЕСТНОСТТА „БОГОРОДИЧНА СЪПКА“

Старозагорските бани са разположени на 15 км. от град Стара Загора в западната част на живописната средногорска котловина. Средната надморска височина на курорта е 360 м, а ограждащите го хълмове, с височина от 600 до 800 м, са изцяло покрити с широколистни и иглолистни гори.

Още преди осем хиляди години тук, край топлия извор се заселват първите хора. Селището, което създават, просъществува с малки прекъсвания близо 2000 години.

През XII в. пр.Хр. върху старата селищна могила отново възниква селище, разрушено и изоставено около VIII в. пр.н.е. При разкопките на селищната могила в центъра на днешния курорт са открити много каменни, кремъчни, костени и медни предмети, които засега са едни от най-добрите образци на праисторическото изкуство в нашите земи, а на 6 км югоизточно от него, в местността „Мечи кладенец“ се намират най-старите медни рудници, открити до сега в Европа, датиращи от края на V хил. пр.Хр.

През 161–168 г. сл.Хр. главният жрец на новопостроения от римляните град Августа Траяна изгражда до топлия минерален извор голяма и красива баня, а до нея храм на Нимфите – богините на свещените лечебни води. Римските терми, разположени върху площ от 2500 кв.м са използвани в продължение на хиляда години (от II до XII век), след което били изоставени.

През годините на османското владичество върху руините е построена нова баня, която, с известни промени, се използва и до днес и все още поразява със своите размери и архитектурен замисъл.

В околностите на Старозагорските бани (на един километър от центъра в северна посока) се намира и красивият природен феномен наречен „Богородична съпка“. Легендата говори, че това място е използвано от хората за святилище и извършване на религиозни обреди отпреди хиляди години. Първи тук са правили своите жертвоприношения траките в почит на „Богинята майка“. След тях на това святилище са дошли римляните, славяните и българите – всеки със своите богове и ритуали. След приемане на християнството по тези земи, местността става свято място. Ражда се митът за „Богородична съпка“ заради изключително силното биоенергийно поле и причудливата вдлъбнатина горе на скалите, наподобяваща на следа от човешки крак, в която водата никога не пресъхва. Непосредствено до нея има изграден малък параклис, наречен „Рождество Богородично“.

Районът около „Богородична съпка“ е стара кариера за добив и обработка на различни материали, използвани в строителството на частни и обществени сгради в близкия античен град. На мястото сега има останки от недовършен саркофаг, вероятно предназначен за гробница на богат и знатен жител на Августа Траяна.

ВЕЧЕР НА ПОЕТЕСАТА ТЕКЛА АЛЕКСИЕВА В ЛИТЕРАТУРЕН САЛОН „ТРАКИЯ“

ИСКРА ЧЕРНЕВА

Сборниците със стихове на поетесата Текла Алексиева „Дълги сенки“ и „Неусетно“, издадени от издателство „Захарий Стоянов“, събраха отново любители на словото на 10 май в литературния салон на СТДБ в София. Всъщност, по професия тя е художник, завършва ВИИИ „Николай Павлович“ в София и добива популярност с оригиналните корици на книгите на издателство „Георги Бакалов“ – гр. Варна. Член е на Съюза на българските художници. Поезията е второто ѝ ампилоа, където тя също се чувства много уютно.

Книгите бяха представени

вени от поета Петър Андасаров, член на Съюза на българските писатели и редактор на „Дълги сенки“.

Текла Алексиева прочете свои стихове, много от които посветени на нейния съпруг, художника Жеко Алексиев, който вече не е между живите.

В „Дълги сенки“ са включени и негови стихове.

Стремежът към себепознание, към разгадаване на същността на човешките взаимоотношения, вечната, пречистваща сила на любовта и предаността към любимия човек са основният заряд на стиховете в двете стихосбирки, предадени чрез дълбоки метафорични образи: „Бял диамант в нечий спомени, завит в коприна. В малка кутийка, скрит под сърцето на място без име...“

Поезесата раздаде много автографи на столичани и тракийци. Книгите ѝ може да закупите в книжарницата на издателството на ул. „Стефан Караджа“ 7А.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА СТДБ, ТНИ И ПК „ТРАКИЯ“ ПОДНЕСОХА ЦВЕТА ПРЕД ПАМЕТНИКАНА СЪВЕТСКАТА АРМИЯ В СОФИЯ

На 9 май 2022 г. се навършиха 77 години от победата над хитлерофашизма и нацистка Германия във Втората световна война. На 9 май 1945 г. в предградие на Берлин е подписан акт за безусловна капитулация на Вермахта. На този ден,

благодарение на победата на Съветската армия в съюз с армиите на антихитлеристката коалиция човешкият род бе спасен от фашистката опасност. Това е историческата истина и тя не може да се подменя, манипулира и

пренаписва в името на конюнктурни цели.

9 май се отбелязва като ден на победата от всички признателни народи и от мнозинството българи, които никога няма да забравят ролята на Червената армия, изпълняваща

патриотични и общочовешки задачи при победата над нацистка Германия във Втората световна война.

Британският премиер Чърчил настоява България да бъде сурово наказана за участието ѝ на страната на хитлеристката коалиция по време на войната. Потомците на тракийци никога няма да забравят, че част от това наказание на победена България бе загубата на Беломорска Тракия.

Документите са категорични, че запазването на предвоенните граници на България по време на Парижката конференция се дължи на блестящата защита, направена от съветската делегация, която използва като аргументи антифашистското и партизанско движение в страната по време на ВОВ, и участието на българските войски в заключителния етап на войната на страната на антихитлеристката коалиция.

В знак на благодарност пред паметника на Съветската армия в София бяха поднесени цветя от СТДБ, ТНИ и ПК „Тракия“.

УНИБИТ УДОСТОИ ИВАН ГРАНИТСКИ СЪС ЗВАНИЕТО „ПРОФЕСОР ХОНОРИС КАУЗА“

На 11 май Университетът по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ), София удостои с почетното звание „Професор Хонорис кауза“ Иван Гранитски – български издател, журналист, поет, редактор, критик, публицист, член кор. на БАН и член на ВК на СТДБ.

В словото си по време на церемонията Иван Гранитски сподели, че точно в този ден, когато го награждават осъзнава колко важно е да прозре една житейска мъдрост, а именно „Може да считаш, че си направил нещо за Отечеството си, само ако си направил всичко за него.“

Ръководството на СТДБ поздравява Иван Гранитски и му пожелава нови творчески успехи!

РЕШЕНИЕ

на ЦС на ПП „Политически клуб Тракия“

СВИКВА Национална конференция на ПП „ПК „Тракия“ на 5 юли 2022 г., Заседателна зала на СТДБ, София, ул. „Стефан Караджа“ № 7А, от 13.00 часа при следния

ДНЕВЕН РЕД

1. Отчетен доклад за дейността на ПК Тракия за периода 2017-2021 г.

Докладва: Стефан Начев – председател на ПП „ПК „Тракия“

2. Промени в устава на ПП „Политически клуб Тракия“

Докладва: Стефан Начев – председател на ПП „ПК „Тракия“

3. Промени в състава на Централния съвет на ПП „ПК „Тракия“.

Докладва: Стефан Начев – председател на ПП „ПК „Тракия“

4. Разни.

Честито!

Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България и редакционната колегия на вестник „Тракия“ честитят на рождениците на Съюза през месец юни:

Елена Мурджева – Поморие.....3 юни 1942 г.
Василка Вангелова – Свиленград.....3 юни 1958 г.
Цонка Трайкова – Пловдив6 юни 1940 г.
Красимира Иванова – Харманли9 юни 1974 г.
Цонка Трифонова – Пловдив9 юни 1940 г.
Кирил Йорданов – Варна.....14 юни 1956 г.
Анка Лаптева – Павликени.....15 юни 1940 г.
проф. Стати Статев – София19 юни 1955 г.
Иванка Шивачева – Средец.....26 юни 1935 г.
Петър Янев – Бяла.....23 юни 1943 г.
Ели Водничаров – Асеновград.....24 юни 1960 г.
Геновева Божкова – Русе.....25 юни 1967 г.
Мариана Алексова – Пловдив26 юни 1954 г.
Паунка Славова – Твърдица.....28 юни 1940 г.
Николай Димитров – София.....28 юни 1965 г.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: д-р Ваня ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, чл. кор. на БАН Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОПУЕВ
Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, факс: 02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА

СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;
Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03;
Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

ПОЕТИЧНА ВЕЧЕР, ПОСВЕТЕНА НА ИВАН ГРАНИТСКИ – ДИРЕКТОР НА ИЗДАТЕЛСТВО „ЗАХАРИЙ СТОЯНОВ“, В ЛИТЕРАТУРНИЯ САЛОН НА КК „ТРАКИЯ“

ИСКРА ЧЕРНЕВА

На 17 май Литературният салон на КК „Тракия“ се оказа тесен за многобройните любители на изящното слово. Дългоочакваното представяне на поетичната книга „Акварели“ на Иван Гранитски, издадена от издателство „Захарий Стоянов“, събра хора на перото и изкуството, журналисти, софиянци и тракийци, които се насладиха на красивата му поезия. Сред тях бяха поетите Боян Ангелов – председател на СБП, Надя Попова, Петър Андасаров и Атанас Звездинов, Мая Вапцарова, художниците Анатолий Станкулов и Владимир Пенев, писателят и учен Стоян Райчевски, Красимир Преманов – председател на СДБ, Илко Шивачев – член на ВК на СДБ, пълномощният министър-посланик в посолството на Руската Федерация у нас г-н Филип Воскресенский, журналистът и гл. редактор на „Епицентр“ Валерия Велева, Светлана Шаренкова, Димитър Иванов – директор на Института за изследване и развитие на лидерството в информационна среда, Валя Радинска, режисьорът Любомир Халачев, Румен Сербезов.

Вечерта бе открита от поетесата Надя Попова, която наблегна върху факта, че книгата е резултат от сполучливата симбиоза на двама много талантиливи творци – поетът Иван Гранитски и художникът акварелист Ивайло Мирчев. Естетическите достойнства на внушенията според нея трябва да търсим в задълбоченото размишление на автора, философския му поглед върху света и предназначението на човека, умението му да акцентира върху малките неща и радости в живота, в чувствителния му поглед върху силата на любовта. И всичко това поднесено със съвършени, изтънчени поетични слова. За общото емоционално въздействие върху читателя несъмнено значение имат и красивите акварелни рисунки, оформящи изданието. Човек трябва да живее със сърцето си и с пулса на звездите – така най-кратко можем да обобщим авторските послания.

Приветствие поднесе и председателят на СБП Боян Ангелов, който е близък приятел на поета. Той прочете своите бележки към творбата, озаглавени „Акварелни октави“.

Иван Гранитски благодари за интереса към книгата му. С вълнение той разказа за възрожденската мисия, която си е поставила една внушителна група от творци на перото, четката и науката, свързана с многобройни

пътвания, поетични вечери и срещи с изкуството из страната. Малко преди началото на вечерта, заедно с художниците Владимир Пенев и Анатолий Станкулов са се върнали от Кюстендил, където са посетили Художествената галерия и са дарили 1000 тома класическа и съвременна българска литература. Иван Гранитски е озаглавил „Октави“ кратките си поетични творби от „Акварели“. А защо е избрал точно това заглавие за книгата си? За акварелната техника е характерна ефирната светлина на заобикалящия ни свят, пречупена през въздействащо се предават художествените послания за любовта и красотата. Включените 50 октави блестящо се съчетават с 28 акварелни рисунки, защото и двамата автори са търсили доказателство на идеята, че „словото понякога рисува, а образът разказва“. Иван Гранитски разкри, че подготвя и нова своя книга, която съвсем скоро ще бъде в ръцете на читателите.

Художникът Ивайло Мирчев в изказването си сподели свои разсъждения за близката връзка между поезията и живописата като видове изкуство, които въздействат емоционално и силно върху публиката. В този смисъл той много лесно е намерил пътя към стиховете на Иван Гранитски, който накрая прочете свои стихове от „Акварели“. Мъдростта им и красивите поетични метафори, поднесени много елегантно и непринудено, развълнуваха присъстващите:

„Ще минат дни години
с тревата ще се слееш
И в небесната градина
сърцето ти ще пее“.

Или

„Дори когато ти е тежко
не спирай да вървиш
Днес си само пешка
Но утре Цар. И виж
как всички ще те гледат
със завист и почуда
Всъщност загубата е победа
а славата – принуда“.

(Стиховете са дословно предадени, както са публикувани в книгата, без пунктуационните знаци.)

„Акварели“ можете да закупите в книжарницата на издателство „Захарий Стоянов“ на ул. „Стефан Караджа“ 7А в столицата.

ЦЪРКОВНИЯТ ВЪПРОС В СОФИЙСКО...

Продължение от 3-а стр.

Вероятно Раковски избира Търново не само, защото местните първенци и жители не могат да се справят с гръцкия владика, но и защото, както добре познава българската история, Раковски знае, че това е старопрестолния град – вероятно за него Търново е трябвало да даде пример и на другите градове, за да се реши църковния въпрос. Както пише в своя вестник – „Ние знаем, че между вас (обръщение към Търновци, И. Ц) има един-двама шарлатани, които искат да ви направят папски подлоги, един-двама гръко-луди, които искат да ви подчинят на Фанара“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Интересът на Раковски по българо-гръцкия църковен въпрос не е случаен, минала е само една година от Българския Великден и е съвсем резонно, давайки за пример поведението на софиянци срещу Цариградската патриаршия, да се стреми да насърчи всички колебаещи се, да не се страхуват и да се борят за църковната си независимост/

самостоятелност. От друга страна, трябва да се отбележи и това, че няколко месеца по-рано униатското движение е придобило своята легитимност чрез ръкополагането на Йосиф Соколски за архиепископ от папа Пий IX. Факт, който Раковски смята за опасен за българското духовно единство, и на който всъщност противопоставя примера на софиянци. Както споменах в началото, вестникът е изключително популярен за времето си, и това свидетелства един спомен на Стефан С. Бобчев от 1868 г., когато заедно с други българчета се е събирал в читалището в Цариград: „Най-интересното и омайно за всички ни четиво беше Дунавски лебед. Едно цяло течение от този вестник се пазеше под ключ в шкафа на учреждениято и се даваше по особено разрешение и при поръчка за грижливо ползване. Толкоз желаещи имаше да четат Дунавски лебед, че трябваше да се чака ред по някога два и три дена. Никой не се съгласяваше да отстъпи своя ред другиму и с нетърпение чакаше да използва колкото се може по-продължително време четенето на това издание на публициста-революционер“. Този спомен красноречиво говори за

популярността и за важността на „Дунавски лебед“ сред българските младежи, но и за влиянието, което има самият Георги Раковски сред българите.

БИБЛИОГРАФИЯ

- Боршуков, Г. История на българската журналистика. 1844 – 1877. 1878 – 1885. София, Наука и изкуство, 1976.
- Бурмов, Т. Българо-гръцката църковна распря. София, Изд. Св. Синод на българската църква, 1902.
- Българска възрожденска интелигенция. (Учители, свещеници, монаси, висши духовници, художници, лекари, аптекари, писатели, издатели, книжари, търговци, военни...). Енциклопедия. Състав. Н. Генчев, Кр. Даскалова. София, ДИ „Д-р Петър Берон“, 1988.
- Дунавски лебед, Белград, г. II, бр. 62, 24 декември 1861 г.
- Митев, П. Българско възраждане. Лекционен курс. София, Стандарт, 2012.
- Ников, П. Възраждане на българския народ. Църковно-национални борби и постижения. София, АИ „Проф. Марин Дринов“, 2008.
- Трайков, В. Георги Стойков Раковски. Биография. София, Изд. на БАН